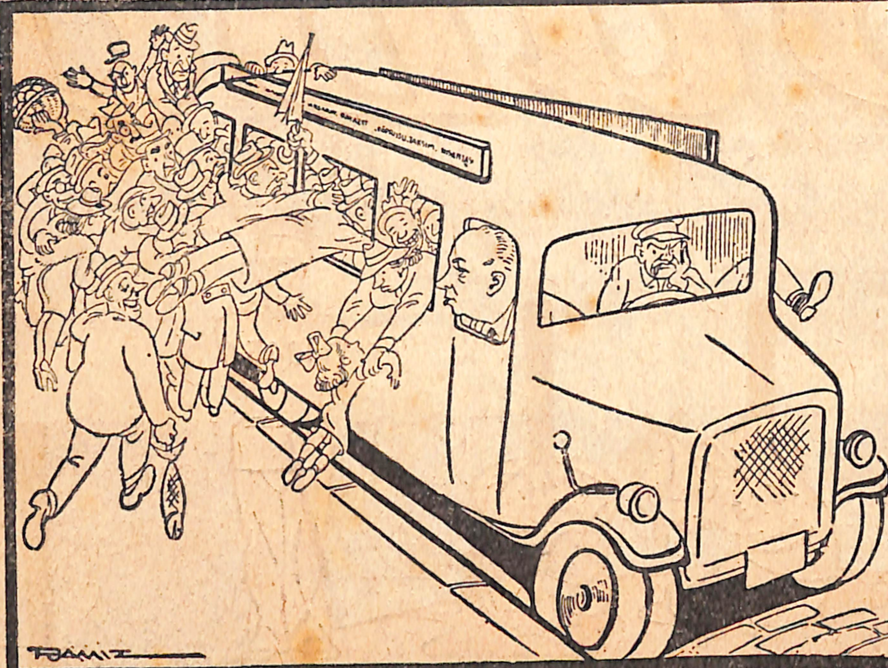
Akbaba

— Varan yedi!..

HAFTANIN SEÇME KARİKATÜRLERİ

Tramvay Müdürü — Baylar, amma hücum ettiniz ha... Yoksa sizde gazeteci misiniz?

— *Yeni Sabah* —

«Yezidin kızı!..»

— *Cumhuriyet* —

AKBABA

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR, SİYASİ MİZAH MECMUASI

İDAREHANE

İstanbul, Ankara caddesi, No. 47

Telefon: 22129

ABONE

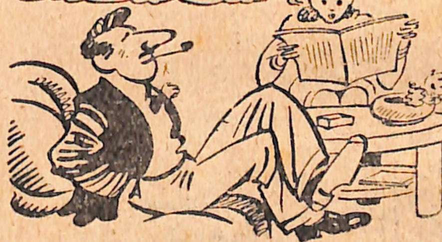
Türkiyenin her tarafı için: Seneliği 1000, altı aylığı 500, üç aylığı 250 kuruş.

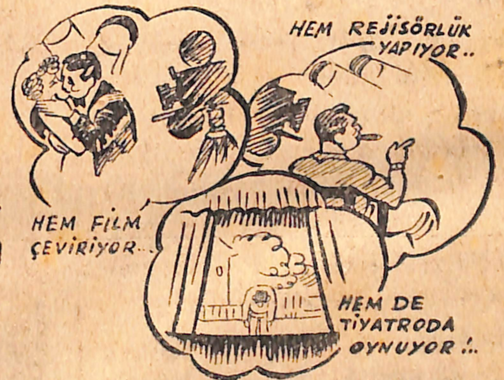
Yabancı memleketlere: Seneliği 2000, altı aylığı 1000, üç aylığı 500 kuruş.

28 kânunuevvel, 1944, perşembe

Sayı 40

20 Kuruş

—O BİR ŞEY Mİ BAYAN! BİZİM ARTİSTLER DAHA MARİFETLİ: RAHMETLİ HÂZIM, HEM AKTÖRLÜK EDER, HEM PİYANGO GİŞESİ İŞLETİRDİ..

ZAVALLI ASIM BABA HEM ORTAOYUNUNA ÇIKAR, HEM SOKAKLARDA KARAMELÂ SATARDI...

...RAŞİT RIZAYI HEM SAHNEDE, HEM LOKANTADA TEMAŞA ETTİK...

BEHZAT BUTAK GECE TİYATRODA; GÜNDÜZ PASTANEDE GÖRÜNÜYOR... İLH...

— *Perde ve Sahne* —

AKBABA

Yıl : 22 — Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Yusuf Ziya Ortaç — Sayı : 40

Gemi

Son nefeslerin fırtınasile kabarmış bir kan denizi ortasında, dümeni kopmuş, bacası devrilmiş, kaburgası delik deşik bir gemi, karanlıklar içinde bir sahil arayarak, sağa sola yalpalaya yalpalaya, 1945 e giriyor. Tepesinde şimşeklerin ölüm ışıltıları yanıp sönmekte, yıldırımların kılıçları şakırdamakta ve göğün gazabı üzerine yağmaktadır.

Bu altı yıllık ölüm seyahati içinde, artık geminin kaptanları, çarkçıları, dümencileri bile pusulayı şaşırmış, gidişi, kaderin akıntısına bırakmış görünüyorlar. Ne yeni bir rota takip ettirmek isteyenlerin sesi çıkıyor, ne eski yoldan ayrılmak istemeyenlerin !.

Gemide su tükenmiş, erzak bitmiş ve yolcularda takat kalmamıştır. Yeryer kopan isyanlar zorlukla bastırılıyor, ihtilâlciler kamaralarına tıkılıyorlar... Fakat biraz sonra, ya en aşağı katta yeni bir kıyametin koptuğunu, ya en üst katta müthiş bir fırtınanın patladığını görüyoruz !

İnsanlık, dünya denen bu Nuh-ı nebîden kalma gemi içinde yeni bir tufan geçiriyor !

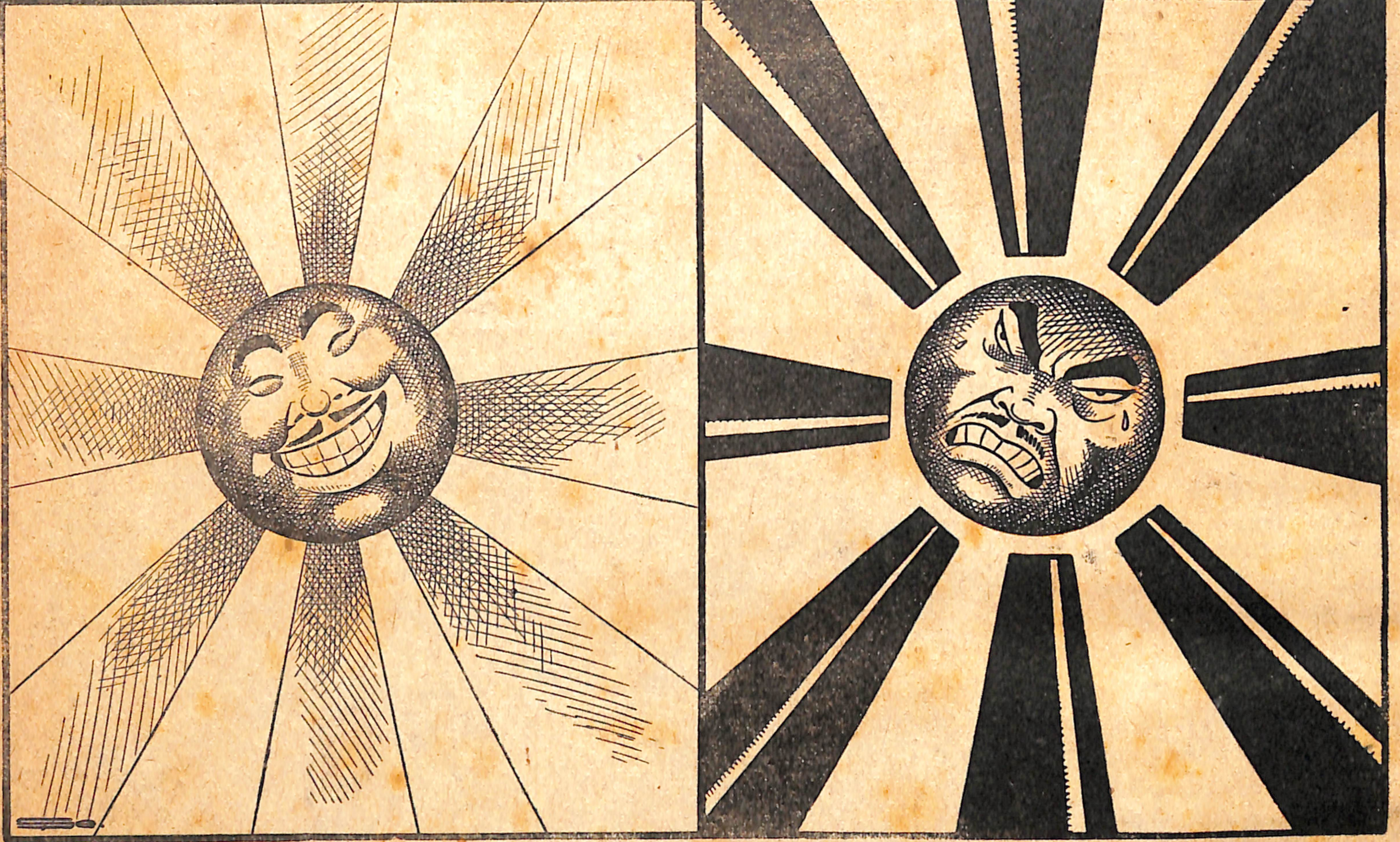
Biz, bu geminin bir kıyısına asılı kendi sandalımız içinde, ellerimiz küreklere yapışık, dümen ipleri avucumuzda, teknemizi sıyırıp geçen ölüm dalgalarını gözden kaçırmaksızın, yeni yıla giriyoruz.

Selâmetle geçen altı yıla bakarak bahtiyar günler bekleyelim. Fakat, kendi sandalımızın da nihayet bu geminin bir parçası olduğunu ve bu denizin ortasında bulunduğunu bir an unutmadan !

Yeni yıla girerken :

1944 — Ben

Değişen bir yüz:

1941 de Japon güneşi! | 1945 de Japon güneşi!

ALAYLAR

Çenemin Bağı!

Yazan: BURHAN FELEK

İki gündür çenemi bağlı görenler sorup dururlar:

— Ne o?. Geçmiş olsun! Çeneni bağlamışsın?

— Evet dişim ağrıyor da..

— Ama pek fena oluyor, bir enayilik geliyor sana!

— Öyledir. Her çenesi bağlanan enayileşir de..

— Ama seninki yüzde yüz..

— Anladık kuzum, başka lâf yok mu edecek?..

Kime rasgelsem böyle.. Kadın, erkek.. O hale geldi ki; kahvelerde, çayhanelerde, tramvayda, hattâ Belediye Meclisinde benim çenemden bahsediyorlarmış. Birisi ötekine:

— Gördün mü? diye sorunca alacağı cevap:

— Çenesini değil mi? Gördüm. Pek fena olmuş..

Gerçekten çene bağı bir acayip şeydir.. Aslana bağlasanız derhal sümsükleşir, sünepeleşir. Sıçanların merhametini dilenecek kadar zavallılaşır.

Çoğu dişçilerin bekleme salonlarında çenesi bağlı köpek resimleri vardır, ben de öyle bir şey oldum.. Oldum ama bu bana ait bir şey değil mi? El ne karışır?..

Gel gelelim, meraklı çok. İlle hanımlar..

— Yara varmış..

— Halep çıbanı çıkarmış, mecidiye kadar..

— Saçkıran olmuş..

— Ustura ile kesmişler...

Diye türlü rivayetler. Biraz daha beklesem Belediye istimlâk ediyormuş, maliye tahsil şubesi yapılacakmış.. diyecekler.. Onun için yüzümü neden bağladım, burada izah edeyim de dost düşman anlasın, meraktan kurtulsun.

***

Bir hafta kadar oluyor, âşinalarımdan avukat Sırrı Terazenin yazıhanesine gitmiştim. Bir avukat için fazla denecek kadar safdil, iyi bir çocuktur. Akşam üzerleri avukat yazıhaneleri eğlenceli olur. Ara sıra giderim. Son gidişimde Sırrıya kapıda rasgeldim, çıkıyordu:

— Bir çeyreğe kadar gelirim. Yazıhanede otur da bir gelen olursa bekletiver, dedi. Fazla görüşmeğe vakit bırakmadan, pardesüsünü merdivende giyerek çıktı, gitti. Ben de merdiven başındaki kahveciye ısmarladığım çayı içmek üzere yazıhanenin önündeki koltuğa yerleştim.

Bu çaylara da ne oluyor bilmiyorum. Bazı yerlerinki mis gibi kokulu buruk lezzetli bildiğimiz çay, bazılarınınki de kaynamış kara üzüm suyu gibi bir şey..

Ben çayı bitirmek üzere iken kapı açıldı. İçeri ellilik bir kadın girdi.. Yeldirme ile manto arası bir şey giymiş. Başında kahve rengi bir başörtüsü. Etli canlı, çaçaron bir şey!

İçeri girince sordu:

— Affedersiniz. Burası abukat mayenehanesi mi?

— Evet! Avukat yazıhanesi!.

— Aman, patlasın! Hep de mayenehane diyorum.. Yazıhanesi diyecektim..

— Zarar yok! Bir şey mi istiyorsunuz?..

— Siz boşanma dâvası alır mısınız?.

— Alırız.. Siz mi boşanmak istiyorsunuz?

— A, ne münasebet. Benim eyalim merhum olalı on beş sene oldu.

İçimden geçirdim: Kimbilir zavallı ne çekmiştir. Ve dışardan söyledim.

— Kurtulmuş..

— Kimden kurtulmuş efendi? Ağzını topla bakayım!

— Dünyadan kurtulmuş diyordum hanım. Sen üstüne alınma! Sağ olsaydı bu zaman.

da ne çekerdi kimbilir?.

— Keşke sağ olsaydı da ben yemez ona yedirirdim. Kocasız kalmak nedir sen biliyor musun hanım..

— Ben hanım değilim hanım!

— Aman patlasın. Hep dilim kayıyor.. Kocasız kalmak kolay mı?. Başına gelsin de gör efendi!. Ne diyordum? Demek siz boşanma dâvası alıyorsunuz?..

— Evet!

— Ne kadar zamanda boşatırsınız!

— Dâvasına göre, bir günde de olur, iki üç ay da sürer.

Bu lâkırdıları ederken kadında heyecanın arttığını görüyordum.

— Demek böyle ha! siz elâlemin evini barkını dağıtırsınız, öyle mi?

— Neden dağıtalım hanım! Geçinemiyen karı kocaları ayırırız!

— Benim kızın kocası da boşanma dâvası açmış öyle mi?

— Ne bilevim ben!

— Ne inkâr ediyorsun herif?.

— Ağzını topla kadın. ben herif değilim, anladın mı?

— Herif değil misin? Herifin de dik âlâsısın! Seni boyu devrilesi kazık herif seni! Nur topu gibi kızımın üstüne hıyanet eden o alçak damadın abukatlığını alırsınız ha!

— Hanım bu yazıhanede böyle konuşulmaz.. Haydi bakalım! Cek arabanı!

— Bak bak bak, şu edepsize bak! Sıradan sıraya gitmem.. Ya bu dâvadan vazgeçersiniz. Ya kıyametleri koparırım.

— Hanım, ben avukat değilim! Bu yazıhanenin asıl sahibi...

— Bak beni aldatabilirsen.. Şimdi kapıcıya sordum. Icerde, dedi. Utanmaz herif. Hainliğini biliyorsun da..

— Kadın sen artık çok geldin, haydi bakalım, kapıdan..

Dive yerimden kalkıp üstüne doğru giderken karı benden atik davranıp yarısı tokat, yarısı tırmık bir sille yapıştırmaz mı?. Bre aman kadından dayak yiyeceğiz. Rezalet olacak, diye yapıştım bileklerine. Karı azılı. Bu sefer de elimi ısırdı. Bereket o sırada bizim Sırrı geldi.. Hayretten dona kaldı. Karıyı dışarı attık. Kapıyı içerden kilitledik..

— Yahu! Geçmiş olsun. Şurada...

İstanbula Zeytinyağı geldi!

— Sus, başımı belâya soktum! Yazıhanende otursana be birader. Elin hamam anaları: «Kızımı boşatıyormuşsun» diye bana musallat oluyor, üstelik...

— Hele şu yanağımı bir yıka!

— Ne var?

— Ne olacak, kanıyor.

Ayak yoluna gidip te musluğun başmdaki kırık aynaya baktığım zaman ne göreyim, iki geniş tırmıktan, kâfi miktarda kan akıyor.. Ne yapalım, başa gelen çekilir. Yıkadık, kolonya sürdük.. Gel gelelim kan dinmiyor. Mendille bağlamak mecburiyeti hâsıl oldu.

Ben hiddetimden bırakıp gidecektim. Sırrı bırakmadı.

— Dur hele, beraber çıkarız. Biraz sinirlerin yatışsın.. Anlat bakayım, nasıl oldu?.

İşi anlattık.

— Vallahi bende bir talâk dâvası var ama erkek tarafından vekil değilim! Bu işte bir yanlışlık olacak..

— Yanlışlık olur mu ayol. Karı onun için gelmiş. Kızını boşatıyormuşsun!

— Yok efendim! Ben aldığım dâvaları bilmez miyim?.

— Sen hâlâ yok..

Bu sırada kapı açılıp karı tekrar karşımıza gelmez mi?.. Bu sefer Sırrı fırladı..

— Hanım, sen artık çok oluyorsun. Şimdi polise telefon..

— Dur efendi, dur! Bırak da söyleyeyim.. Burada başka abukat mayenehanesi var mı?..

— Ne olacak? Onu da mı döveceksin!

— Evet! Asıl onu döveceğim ya!

— Sende hiç utanma yok mu? Bak şu adamın haline.. Bu yetmiyor mu?.

— Efendi, yanlışlık olmuş, yanlışlık.. Bizim damadın abukatı sakallı imiş.. Sizin gibi tüysüz değil!

— Sakallı ise.. Bana ne?.

— Ne olacak yanlış vurmuşum.. Affedersiniz demeye geldim..

Ben dayanamadım:

— Evvelden gözünü açsaydın da bu haltı etmeyeydin olmaz mı idi?.. Ben sana avukat değilim demedim mi?.

Kadın gözünü açarak..

— Sen bana baksana! Zaten öfkem dinmedi.. Vallahi tekrar yüzünü gözünü...

Bu sefer Sırrı karıyı kucakladı ve karşı yazıhaneyi göstererek:

— İşte hanım, senin sakallı abukatın yazıhanesi orasıdır, dedi.

İçeri girdi... İki dakika sonra karşı yazıhaneden:

— Ümmeti Muhammet, can kurtaran yok mu? diye sesler işittik.

Hani afyonkeşin:

— Var ama gelemez! dediği hatırıma geldi. Hiç tınmadık.. İşte kuzum! Yüz bağımın hikâyesi.

B. FELEK

Gazetelerden: Hitler, Almanyayı yeniden imar için plânlar hazırlıyor...

Hitler — Yıktığım yetişir, biraz da yapmağa çalışayım!

Bu yılbaşında düşünceler

Bir takım takvim meseleleri bertaraf, bu yılbaşı denen şey, insanların eğlenmeğe dair ihtiyaçları için uydurulmuş bin vesileden biri olsa gerekti. Ne resine ne mâna vermeli? Gûya bir sene bitiyor, bir sene başlıyormuş.. Ne senesi? Aldığımız her nefeste, attığımız her adımda ve bir saatin tiktakında bütün bir sene bitiyor ve yine lâhzada yepyeni bir sene başlamıyor mu? Eğer giden seneyi uğurlamak, geleni karşılamak için mutlaka bayram lâzımsa, o halde, zerre kadar ara vermeden, mütemadiyen içmemiz, gülmemiz, oynamamız, zıplamamız icap eder ve böylece: "Deliye her gün bayram" lâfı da dünyaya pekâlâ ve pek yerinde tatbik olunur giderdi.

Hakikaten şu deliler dünyasına bakıyorum da, bunu neden şimdiye kadar kimsenin aklı edemediğine şaşıyorum. Anlaşılan akıllılar iyiden iyiye eksilmiş olacak. Ama, durun.. Deli derken aklıma geldi:

Adamın biri, eskiden timarhanenin bulunduğu Üsküdardaki Toptaşından geçiyormuş. O sıra, kapı önüne hava almağa çıkmış bir deli görmüş ve merak bu ya, yanaşmış:

— Evlâdım, siz içeride kaç kişisiniz?

Deli baştan savma bir işaret yapmış:

— Sen onu bırak efendi baba, demiş, siz dışarıda kaç kişisiniz?

Hakikaten öyle. Nasıl oldu da bu kadar milyonlar, milyarlar hep birden deliriverdik yarabbi! Nasıl oldu da koca koca adamlar, koca koca milletler böyle zivanadan çıkıverdi!

Bana öyle geliyor ki dünya meselelerini düşünenler çıldırıyor, düşünmeyenler de timarhaneye atılıyor!

Hani meşhur Çin masalıdır: Bilmem hangi Çin hakanına kâhinler gelip bir gün haber vermişler:

— Pek yakında şiddetli yağmurlar yağacak ve suyundan kim içerse delirecek!

Hakan bu tehlike karşısında hemen hazırlığa başlamış, sarayını kocaman kocaman küplerle, küpleri de tertemiz sularla doldurarak — bizim karaborsacıları kıskandıracak — muazzam bir su stoku yapmış.

Derken kâhinlerin haber verdiği yağmurlar boşanmış. Akan seller, derelere, göllere, çeşmelere karışmış ve içenler de birer birer delirmeğe başlamışlar.. Nihayet, cinnet salgını öyle umumî bir hal almış ki, artık sarayın dışında tek akıllı insan kalmamış!

Bu aralık, biriktirdiği suların azalmağa başladığını gören Hakan, birer ikişer, saraydaki bendelerini de dışarı salıverir, yağmur suyundan içince onların da nasıl çıldırıverdiklerini pencereden seyredermiş!

Dışarıda kahkahalar atan, koşan, zıplayan koskoca bir millet; içeride, tek başına bir akıllı!

Günden güne neşesi azalan, düşüncesi çoğalan Hakan, bu hale daha fazla dayanamamış ve kendisi de sarayından fırlayarak bir bardak yağmur suyu içip mesut deliler arasına karışıvermiş!

Çin masalı şu felsefe ile biter:

"İşte o gün bugündür, dünya baştan aşağı delilerle doludur."

Gelin de bu hükmün doğruluğuna inanmayın!

***

Eğer Çin masalına ve felsefesine inanarak insanlar her gün bayram yapsalar ne hayırlı olurdu:

Yunanlı: "Bugün bayram!" der ve on milyon drahmiye bir akşam yemeği yer, keyfine bakardı!

Alman: "Bugün bayram!" der ve kılıcını kınına sokup batı cephesinde yeni bir taarruzla sulhü geciktirmeğe kalkmazdı!

İngiltere: "Bugün bayram!" der ve «kayıtsız şartsız teslim» den vazgeçip barışa razı olurdu!

Amerika: "Bugün bayram!"

— Ayol çocuklar, böyle ışıkları söndürmüş, karanlıkta ne yapıyorsunuz ?..
— Dur anne, dur... Yılbaşı tebrikini prova ediyoruz !

HAFTANIN OLAYLARI, ALAYLARI

Basın kartı ve sinemalar!

İstanbul sinemacılarının matbuata verdiği ehemmiyeti alimallah müttefik devletler Almanyaya vermiyor. Bu muhterem zatlar yedi saat süren bir müzakereden sonra şu kararı vermişler:

Sarı basın kartı taşıyan bütün gazeteciler sinemalara parasız olarak girebilecekler...

Yalnız bu umumî müsaadenin altında küçücük bir itisna var:

Vergi tutarı olan yirmi beş kuruş gazeteciye aittir.

Kartla beraber Basın Birliğinden alınacak olan numaralı kupon gişede gösterilip biletler değiştirilecektir.

Cumartesi ve pazar günleri ile bayram ve resmî tatil günleri, filimlerin ilk gösterildiği gün veya geceler bu müsaadenin hükmü yoktur!.

Bu küçük istisnalara rağmen sinemaya bedava girmekmekte ısrar olunursa tam ücretle bilet alınabilir.

Nasrettin Hocanın hikâyesini bilirsiniz: İnsanın al apdestini, ver pabucumu diyeceği geliyor!..

PASTIRMA

— Doğrusu piyasa haberleri mükemmel..

— Ya.. Sevindim ben de. Ne var yeni?

— Pastırma fiyatları ucuzluyor..

— Kayseri pastırması mı?

— Bilmem.. Ucuzluğuna bakılırsa Alman pastırması olmalı..

Çelebi böyle olur!

Bir öğretmen, bir başka öğretmene rastladı.

— Böyle pürtelâş nereye?

— Salih Muradın konferansına..

— Ya.. Ne zamandanberi fiziğe merak sardırdın?

— Fizik değil canım, müzik!

— Ne müziği?..

— Ne müziği olduğunu pek bilmiyorum amma, müzik işte..

— Salih Murat müzik hakkında konferans mı veriyor?

— Evet: Armoni ve armonilere dair..

— Çok şey.. Ben onu fizik âlimi diye bilirdim..

— Yine öyle bil.. Sen nereye bakalım?

— Şey.. Şeye.. Konferansa..

— Ya.. Kimin konferansı bu?

— Bedri Rahminin "Şiir" hakkında bir konferansına..

— Ne Bedri Rahmisi?

— Şu ressam Bedri canım!.

— Ya.. Ressam Bedrinin şiire dair vereceği konferansa gidiyorsun da Salih Muradın armoni konferansına ne diye şaşıyorsun?

IHTIKÂR

Bir belediye müfettişiyle konuşuyordum.

— Yine soba ihtikârı var, biliyor musunuz? dedim.

— Biliyorum. Dedi, bunun önüne geçmek için de bir te[illegible] çare var galiba..

— Nedir?

— Kafiyesiyle mukabele etmek...

— Soba.. soba.. soba! [illegible] dum: Sopa!

Dostluk!

Mişon delicesine âşıktı.

Bir akşam, paraya kıydı, en yakın arkadaşı Salamonu aldı, bir meyhaneye girip başbaşa oturdular.

İlk kadehten sonra, Mişon, derin, uzun bir ah çekti:

— Aaah... Salamon, âşikim, âşik!... Zihnim karmakarişik!.

— Soyle bakalum.. Kime âşiksin?..

— Antikaci Şalomun kizi Perlaya!..

Mişonun bu itirafı karşısında Salamon birden sarardı. Kısa, sıkıntılı bir düşünceye daldığı yüzünden belliydi. Mişon, onun takındığı bu çehre karşısında büsbütün meraklandı:

— Ne var?.. Ne duşunuyorsun?.. Yoksam fena bir şey mi biliyorsun?..

Salamon, en sıcak bir dostlukla Mişonun sağ elini iki avucu içine aldı ve en dost gözlerle gözlerinin içine baktı:

— Sana bir dost nasihati vereyim Mişon... Bu kizi almaktan vazyeç.

— Bir dalaverasini mi biliyorsun yoksam?..

— Evet... Bir yun onu bir erkeği öperken yozlerimle yordum..

Mişon, o kadar mustarip oldu ki, birbiri üstüne hem kendi kadehini hem de arkadaşının kadehini içti... ve teessüründen, hesabı Salamona bıraktı!

***

Aradan birkaç ay geçmişti ancak. Birgün postacı Mişona bir düğün davetiyesi getirdi.

Davetiye Salamondandı ve bu eski dost, antikacı Şalomun kızı Perla ile evleniyodu.

Hâlâ gönlündeki ateşi tamamen söndüremiyen Mişon, arkadaşının oynadığı bu oyuna nasıl düşmüştü?..

Hiddetle mağazadan fırladı ve arkadaşının iki sokak ötedeki dükkânına soluk soluğa daldı:

— Salamon!...

— Buyur!..

— Yel buraya namuzsuz herif!..

— Ağzini topla ben senin bildiyin korkak beziryanlardan deyilim!..

— Alcak herif!.. Sus!.. Beni aldattin... Sevgilimi elimden aldin... Tuh suratina senin!

Salamon, birdenbire uzun, tatlı bir kahkaha attı:

— Hay Allah mustakini versin... Buna mi kizdin be!

— Evet!

— Evet ama hakkin yok...

— Nasil yok?.. Sen bana: «Perlayi bir erkekle opuşurken yordum!» dememiş miydin?

— Evet.. Doğrudur, yordum.

— E.. Oyledir da sen niçin aliyorsun?..

— Ne çikar?..

— Nasin ne çikar?

— Elbet... Opuştuğu erkek babasiydi be!... He he he he!.

KARGA

Mısırlıların istedikleri erkek ve kadın iskarpinlerinin ihracına müsaade edilirse...

Kadın — Dondu ayaklarım vallahi... Şöyle ucuzundan, beş yüz lira verip bir çift almaktan başka çare yok...

Erkek — Aman karıcığım, bana iki yüz elli lira ver, seni hergün sırtımda taşıyayım!..

Tefrika No. 13

Yazan: A. H. REEL

Bu yılışık oda hizmetçisi onlar için kimbilir neler düşünüyordu. Acaba, iki çılgın sevgili olduklarına mı hükmetmişti. Yoksa, yeni evlenmiş ve balayı seyahatine çıkmış karı koca olarak mı tasavvur ediyordu. Her iki taraf bu iki ihtimalin de mevcut olmadığına kani bulundukları için yok yere böyle bir töhmet altında kalmaktan üzülüyorlardı. Sonra bu üzüntüleri dal budak salarak bütün otel halkının ve müstahdemlerinin kendi haklarında çıkaracakları rivayetleri, dedikoduları büsbütün gözlerinde büyütüyordu. Fakat ikisinin de birbirlerinin yanında her hangi bir sıfatla bulunmaktan zevk ve iftihar duydukları muhakkaktı. Onun için söylenecek sözlere, yapılacak isnatlara memnunlukla göğüs gereceklerdi.

Tevfik, yola ve bahçeye bakan odayı Neylana verdi. Yarı adam boyu yüksekliğinde duvarla bir de yanına kurulmuş kocaman bir kemerle manzarası kapatılmış odayı kendisi için alıkoydu.

— Neylan hanım, dedi, herhalde biraz istirahata muhtaçsınız zannederim, şimdi saat dört buçuk.. Altıda falan çaya iner miyiz?.

Genç kız yine gözleri yerde cevap verdi.

— Olur efendim..

— O halde, tam saat altıda ben kapınızı vururum..

***

Hole indikleri vakit, eski zaman salonlarında olduğu gibi duvar diplerine, pencere önlerine dizilmiş kanapelerin ve koltukların hepsini işgal edilmiş buldular. Kollarını çantalarının uzunca saplarından geçirip parmaklarının arasındaki sigaralarının uçlarını burunları gibi havaya kaldırmış kısa, uzun, orta boylu, zayıf, şişman, esmer, sarışın kadınlar, asık yüzlü ihtiyar erkekler, cüretkâr bakışlı delikanlılar sıra sıra oturmuşlar, uzaktan uzağa yüksek sesle konuşuyorlar, gürültülü kahkahalarla gülüşüyorlardı.

Tevfik, böyle şeylere alışık olduğu için pek aldırmadı. Sağa sola bakındı:

— Bu otelin, acaba, oturulacak bir başka salonu yok mu?

Diye düşündü. Etrafta hiç böyle bir şey görünmüyordu. Yalnız asansör kapısının yanındaki camlı kapıdan uzun bir boşluk ve takım takım masalar göze çarpıyordu. Orası herhalde yemek salonu idi. Fakat bir iki kümenin toplanıp kâğıt oynadıklarına göre bunun için başka müsait bir yer mevcut olmadığı anlaşılıyordu.

Genç kızın yüzü, üzerindeki çiçekli emprime robun gülleri kadar kızarmıştı. Tevfik asabî nefeslerle içini çekerek:

— Neylan hanım, dedi, bahçeye çıkalım!.

Bütün mütecessis bakışlar, genç çiftin peşine takılarak kapıya kadar onları takip etti. Tevfik, çakıl taşile kum arası küçük taşlar dökülmüş bahçe zemini üzerinde tahta bir iskemleyi süpürüp Neylana oturmasını rica etti.

— Doğrusu, dedi, burasını daha muntazam ve rahat tasavvur ediyordum.

Genç kız, nihayet gözlerini kaldırdı. Hayranlıkla Tevfiğin yüzüne bakarak:

— Vallahi efendim, diye cevap verdi, benim böyle yerler hakkında hiç bir fikrim yok ki birşey söyliyebileyim!

Neylanın dudaklarından dökülen bu kelimelerle zihninin hemen hemen hiç alâkası yok gibiydi. O büsbütün başka şeyler düşünüyor, geçmişteki hayatı başından nihayetine kadar dimağının dehlizlerinde uzun bir roman tarzında sahife ahife açılıyor, fakat sonu hiç şüphesiz sis ve ibham içinde kalıyordu. Hâlâ, anlıyamamıştı, delikanlının bir kaprisine mi kurban oluyordu, yoksa genç adamın kendisi hakkında gerçekten iyi ve esaslı niyetleri mi vardı. Çok hoşuna giden, sevgisi karşısında her türlü fedakârlığı yapmaya hazır bulunacağı bir erkekle evlenmeği katiyen aklına getirmemişken Tevfiğin böyle birdenbire karşısına çıkması, şimdiye kadar hep aksi giden talihinin artık tamamile dönmüş olmasına hamlediyordu. Ama, bu alâkası, düşkünlüğü bütün ömürleri müddetince devam edebilir miydi? Etmese de ne çıkar?. Nihayet arzu ettiği bir insanın muhabbetinden ve hayat arkadaşlığından mümkün olduğu kadar istifade etmiş sayılmaz mıydı?

Tevfik, önünde yayılmış, Yeşil Bursa ovasının genişliklerine dalarak düşüncelerine hudutsuz bir serbesti vermişti. Açık gözle görmekte olduğu rüyasında tedirgin etmemek için genç kızın yüzüne bakmak istemiyordu.

— Bu Neylânda nasıl bir çekici kuvvet var, diye için için kendini yiyordu, hiç konuşmadığı, fazla sokulmadığı halde beni kendisine bağladı. Vakıa, bu siyah saçlar, kara gözler, gür kaşlar arasında hafif pembeleşmiş duru beyaz ten, küçük burun, şişman ve etli olmadığı halde baştan başa yuvarlak adalelerden teşekkül etmiş vücut arzusunu, ihtirasını kamçılamıyor değildi. Bazan, her türlü şahsî ve içtimaî mahzurları göze alarak onu kollar arasında sıkmak, mıncıklamak istiyordu. Prenses Ceydaya ve diğer bazı genç kızlara Neylândan, çok alışmış, onlarla uzun zaman dolaşmış, fakat hiç bir zaman karşılarında böyle zaptolunmaz bir heves hissetmemişti. Bu akşam ayrı ayrı odalarda da olsa bir otelde, ayni dam altında kalacaklardı. Ona rağmen değil o azgınlıklarını, coşkunluklarını, en ufak bir temayülünü bile göstermekten çekiniyordu. Birçok manevî meziyet ve kusurlarını anlamaya imkân elde edememiş, ruhî kaletlerini tahlile vakit bulamamış olduğu halde Neylanla evlenmeğe kat'î surette karar vermişti. Kendisi gibi "eski kafalı" bir insana ancak bu tarzda bir aile kızı lâzımdı. Vaziyet böyle olunca da müstakbel karısına benliği şehvet kamçıları, ihtiras mancınıkları ile sıkışan bir mahlûk şeklinde görünmeği sonsuz bir küçüklük addediyordu.

(Lütfen sahifeyi çevriniz)

YAPI ve KREDİ BANKASI
A. Ş.
AİLE CÜZDANI
9 Eylül 1945
Kur'asına girebilmek için
100 lira vererek bir cüzdan alınız.
SON MÜDDET:
30 İlkkânun 1944
Kur'anın çekiliş tarihine kadar,
Bankada devamlı olarak kalacak
Beher 100 Lira
için bir kur'a numarası verilir.

Bir aralık genç kızın uzak hayal u fuklarından Bursadaki "Çelik palas" bahçesine tekrar dönüp gelmiş olduğuna dikkat etti:

— A.. A... dedi, amma da daldık, Sizi bilmem ama, ben açlıktan ölüyorum. Bir parça birşeyler yiyip içsek hiç te fena olmaz sanırım..

Garsonu çağırdı:

— Bize, dedi, iki çay.. Komple olsun.. Kızarmış ekmek, tereyağı ve reçel!.

***

Akşam yemeğine kadar olan zamanı "Çekirge"ye kadar bir gezinti yapmak, dönüşte de holde bulabildikleri boş kanapede oturup geleni geçeni seyretmekle geçirdiler. Ikisi de birbirlerine karşı vaziyetlerini acaip buluyorlar, yekdiğerlerine ne akraba, ne sevgili, ne de karı koca muamelesi edebiliyorlardı. Gerçekte henüz arkadaştılar. Fakat etraf ayrı ayrı cinslerde iki arkadaşın birlikte seyahat etmesini ve ayni otelde misafir kalmasını hoş bulmuyor, hazmedemiyordu.

Tevfik, muhitin bu telâkkisine karşı koymaktan ziyade katlanmak lâzım geleceğini takdir ediyordu. Neylân cemiyet hayatına yeni atılmış olduğu için yabani bıldırcınlar gibi sağa sola ürkek ve çekingen nazarlarla bakmakta devam ediyordu.

Yemek salonunda onlara kapıdan girince sol köşede küçük bir masa ayırmışlardı. Çatal, bıçak, tabak gürültüleri arasından radyonun sesi pekaz işitilebiliyordu. Nevfik sual sormadıkça Neylan konuşmuyor, arkası duvara ve yüzü salona çevrili olduğu için lokmalarını çiğnerken görebildiği kadar masaları tetkik ediyordu. Iki kişilik, hattâ dört kişilik masalar pek azdı. Ekseriyet gurup halinde toplanmış, durmadan söyleşiyorlar ve kahkahalar atıyorlardı. Lâkırdıları ve gülüşleri ancak bir uğultu halinde aksediyor, hiç bir şey işitmek ve anlamak kabil olmuyordu.

Tevfik bir aralık:

— Acaba, dedi, teyzem şimdi yatmış mıdır, yoksa oturuyor mu?

Neylân peçesinin ucuyle dudaklarını silerek cevap verdi:

— Zannetmem ki yatmış olsun. Geceleri Satı kadınla geçmişe ait konuşmayı çok sever, bu köylü kadına gençlik hayatını anlatırken o devri sanki yeniden yaşıyormuş gibi zevk duyar!

— Eh, ihtiyarlık öyledir, insan dimağına hücum eden mazinin hâtıralarını dökmeden duramaz, onun için değil midir ki yaşlılar mütemadiyen konuşmak, sade kendileri söylemek isterler.. Acaba, biz de böyle mi olacağız? Ilerde, meselâ, şu otelde geçirdiğimiz geceyi evlâtlarımıza, torunlarımıza yahut yakınlarımıza ballandıra ballandıra anlatacak mıyız?

Neylân «evlât» ve «torun» kelimelerinden alınmış, birdenbire yüzü pembeleşmişti. Tevfik bu utangaçlığa aldırmamayı, gayesine doğru yürüyebilmek için daha muvafık buldu.

— Niçin sıkılır, üzülür gibi oldunuz Neylân hanım, dedi, yoksa çocuktan hoslanmaz mısınız?

— Bilmiyorum, efendim, başkalarının bile küçük çocuklarını sevdiğime göre herhelde kendi çocuklarıma da pek yabancı kalacağımı tahmin etmiyorum..

— Bravo.. Ben çocuğa, hele beş altı yaşındaki kız çocuklara bayılırım.. Büyük söylemiyeyim ama, yalnız onların yeni doğdukları andan itibaren yürüdükleri ve konuştukları zamana kadar olan devirlerine pek tahammül edemiyeceğimi sanıyorum.. Perihanın o devrini ancak hayal meyal hatırlıyorum ama, hafızamda hiç de iyi bir hâtıra canlanmıyor.. Hep ağlar, bağırır, huysuzluk ederdi. Babam da bazan kızar «şimdi, şu kızı kaldırıp pencereden aşağıya atasım geliyor!» diye homurdanırdı. Kimbilir, belki benim için de vaktiyle aynı sözleri birkaç kere tekrar etmiştir.

— Perihan kim, Tevfik Bey?

— Kız kardeşim.. Bilmiyor musunuz?

— Ha.. Evet, teyze hanımefendi, birkaç kere bahsetmişlerdi.. Affedersiniz unutmuşum..

Tevfik Bey, bunun bir unutkanlık değil, birdenbire bir kız isminin zikredilmesi üzerine kendisine ait yabancı bir kadın olması ihtimali karşısında Neylân'ın duyduğu heyecan ve kıskançlıktan ileri gelen bir fikir tedaisi sakatlığı olduğunu anlamakta gecikmedi. O vakit, istediği mevzuu ortaya koymak için tam fırsat zuhur ettiğine kani oldu:

— Neylân Hanım, dedi, ben açık konuşmayı seven bir adamım. Onun için verdiğim kararı, edindiğim kanaati hiçbir mukaddeme yapmıya lüzum görmeden ve iğri büğrü yollara sapmıya ihtiyaç hissetmeden doğrudan doğruya vazih ve âşikâr söyleyeceğim..

Genç kız müşküle raslamış, tereddüde kapılmış anlarında yapmayı itiyat edinmiş olduğu hareketi tekrar etti, başını önüne eğdi, gözlerini yere indirdi. Delikanlı da sözlerine devam etti:

— Kapalı bir aile muhitinde yaşamış insan değilim. Istanbuldaki tahsil zamanım Cumhuriyetin talebeye açmış olduğu hür ve serbest devre tesadüf etti. O devrin bütün gençleri gibi spora fazla merak sardım. Onun girip çıkmadığım, meşgul olmadığım hemen hemen hiçbir şubesi kalmadı Fakat bircoklarını isteyerek ve istemiyerek düştükleri hataya ben kendimi kaptırmadım. Derslerimi ihmal etmedim. Bundan başka bizim edebiyatımızdan, yabancı edebiyattan meşhur eserleri okudum. Psikoloji ve sosyoloji meseleleriyle alâkadar oldum. Liseden çıktıktan sonra Avrupaya gittim. Orada esas meşguliyetimi mimarlık teşkil etmekle beraber başlıca sanat eserlerini ve halkın hayatını tetkikten geri kalmadım. Bircok şahsî münasebetlerim oldu. Muhtelif ailelerin içine girdim, çıktım. Erkek arkadaşlarım kadar kız arkadaşlar da buldum. Intizam, temizlik, terbiye noktasından onlardan hayli ders almakla beraber hiçbir zaman memleketimi, ailemi ve buradaki hayatımı unutmadım. Avrupa görmüş, dil öğrenmiş, sosyeteye karışmış olmayı bir züppelik vesilesi saymadım. Oradan koluma bir kız takıp gelmeği katiyen düşünmedim. Istanbula döndükten sonra etrafımda birtakım ciddî kızlar da görmekle beraber, ekseriyetin, yaşama, görüşme, toplanma tarzlarını kendi düşüncelerime uygun bulmadım. Bunların içinde gönlümü çeken, hevesimi uyandıran, zevkımı okşıyanlar olmadı, diyemem, fakat hiç birisi için «ah, şu genç kız karım olsa da, bütün ömrümü onunla geçirsem!» temennisi bir defacık bile ruhumda belirmedi.

Tevfik âdeta bir autobiographie şeklini almış olan nutkunun bu kısmına gelince bir iki defa öksürdü ve yutkundu. Sağ elinin işaret parmağının ucunu ince bıyıklarının alt tarafında gezdirdi. Bakışlarını o anda kendisine bütün otel halkından tahliye edilmiş gibi bomboş görünen salonun dip tarafına dikti:

— Neylân Hanım, dedi, Gemliğe hemen hemen annem tarafından zorla gönderildim gibi bir şey.. Fakat şimdi, oraya gitmemiş olsaydım, hayatım, ömrümün sonuna kadar kimbilir, ne kadar çorak bir sahada akıp gidecekti, diye düşünüyorum.. Evet, sizi tanıyamıyacaktım ve sonunu tahmin edersiniz tabii..

Neylân oturduğu iskemlenin üzerinde gitgide küçülmüştü. Ona Tevfik'in sözlerini bütün yemek salonunda oturanlar dinliyorlar gibi geliyordu. Yanakları pençe pençe allaşmıştı. Tabağındaki eti keserken sağ elindeki bıçak, sol elindeki çatal titriyordu. Delikanlı, genç kızın bir sual sorması, yahut tek lâkırdı söyliyebilmesi için bir müddet sustu. Böyle bir ümit mevcut olmadığını görünce de tekrar konuşmaya başladı:

— Neylân Hanım, bunu klâsik usulde bir aşk ilânı saymayınız.. Çünkü ben size sade hislerimle bağlanmış bir vaziyette değilim. Senelerdenberi zevce olarak tahayyül ettiğim timsali sizin şahsınızda billûrlaşmış buldum. Yumuk yüzünüz, derin bakışlarınız, gür saçlarınız beni ne kadar meclûp ettiyse çekingenliğinizin, mahcupluğunuzun, sükûtiliğinizin o kadar tesiri altında kaldım. Şuh, yırtık, şımarık kadınlar ve kızlar belki geçici birer eğlence olarak hoşuma giderlerdi. Lâkin öyle tipleri kendime hayat arkadaşı olarak seçmeği hiçbir vakit aklımdan geçirmedim. Karımı, daima benim rehberliğime, yardımıma ihtiyaç hissedecek, bununla birlikte bilgi ve görgü sahasında büsbütün tecrübesizlik göstermiyecek bir şahsiyet olarak tasavvur ederdim.

— Arkası var —

Define!

Eskiden, ecdadın gömdüğü bir servete kavuşmak için kazma elde, define aramağa çıkarlarmış...

Şimdi böyle neticesi meçhul zahmetlere hacet yok. Bir (Millî Piyango) bileti, sizi ummadığınız bir servete kavuşturabilir!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1945 İKRAMİYE PLÂNI

Çekilişler :

29 Sonkânun, 2 Mayıs, 24 Ağustos, 1 Sonteşrin tarihlerinde yapılır.

1945 İKRAMİYELERİ

1 adet ARSA *(İstanbul'da Büyük Yalıda Ada: 164, Parsel No. 4 923 m²)*

1	adet	2000	liralık	= 2000 —	lira
3	„	1000	„	= 3000. —	„
4	„	500	„	= 2000. —	„
10	„	200	„	= 2000. —	„

Hallacı Mansur

Manzum ve mensur :

TRAJEDİ 5 PERDE

Yazan :

SALİH ZEKİ AKTAY

Bu güzel eseri bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

10 Sene Gençleştim

Bayan J. J. yazıyor: " Yegâne cild gıdası olan Tokalon kremlerini yalnız iki hafta kullandıktan sonra bir çok yaş gençleştiğimi görerek sonderece hay-

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız. Necati ismine dikkat.

Bahçekapı : SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

Meşur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

Define!

Eskiden, ecdadın gömdüğü bir servete kavuşmak için kazma elde, define aramağa çıkarlarmış...

Şimdi böyle neticesi meçhul zahmetlere hacet yok. Bir (Millî Piyango) bileti, sizi ummadığınız bir servete kavuşturabilir!

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1945 İKRAMİYE PLÂNI

Çekilişler :

29 Sonkânun, 2 Mayıs, 24 Ağustos, 1 Sonteşrin tarihlerinde yapılır.

1945 İKRAMİYELERİ

1 adet ARSA (*İstanbul'da Büyük Yalıda Ada: 164, Parsel No. 4 923 m²)*

1 adet	2000 liralık	=	2000	— lira
3 „	1000 „	=	3000. —	„
4 „	500 „	=	2000. —	„
10 „	200 „	=	2000. —	„
25 „	100 „	=	2500. —	„
100 „	40 „	=	4000. —	„
150 „	20 „	=	3000. —	„
300 „	10 „	=	3000. —	„

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Sahibi : Yusuf Ziya ORTAÇ

Basıldığı yer : İstanbul Halk matbaası

Hallacı Mansur

Manzum ve mensur :

TRAJEDİ 5 PERDE

Yazan :

SALİH ZEKİ AKTAY

Bu güzel eseri bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz.

10 Sene Gençleştim

Bayan J. J. yazıyor: "Yegâne cild gıdası olan Tokalon kremlerini yalnız iki hafta kullandıktan sonra bir çok yaş gençleştiğimi görerek sonderece hayrette kaldım". Penbe renkteki Tokalon kreminde meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşfedilen hayret verici gençlik unsuru "Biocel" vardır Bunu yatmazdan evvel kullanınız. Sabahları da (Yağsız) beyaz renkteki Tokalon kremini sürünüz. Bu sayede yeni ve şayanı hayret güzellikte bir ten temin edeceğinizi garanti edilir, aksi takdirde paranız iade olunur.

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz. Taklitlerinden sakınınız. Necati ismine dikkat.

Bahçekapı : SALİH NECATİ

7000 SENE EVVEL

Meşur âlimlerden Dr. Huber, biranın tarihi hakkında yazdığı bir eserde, milâttan 5-6000 sene kadar evvel başlıyan Keldanî medeniyetinde biranın büyük bir yeri olduğunu söylemektedir. Bazan yalnız arpadan, bazan da arpa ve baharattan imal edilen biranın kadınlar ve işçiler tarafından çok içildiğini yine bu âlim anlatmaktadır. Yapılan bir hafriyatta bulunan on mezarın, bira imalâtını gösteren kabartmalarla tezyin edildiği ve kabartmalar yanyana getirilince imalâtın bariz bir surette görüldüğü de aynı âlim tarafından nakledilmektedir.

BU GÜN İÇİLEN BİRANIN 7000 ŞENELİK MAZİSİ VARDIR

Bira besler, serinletir, neşe verir

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

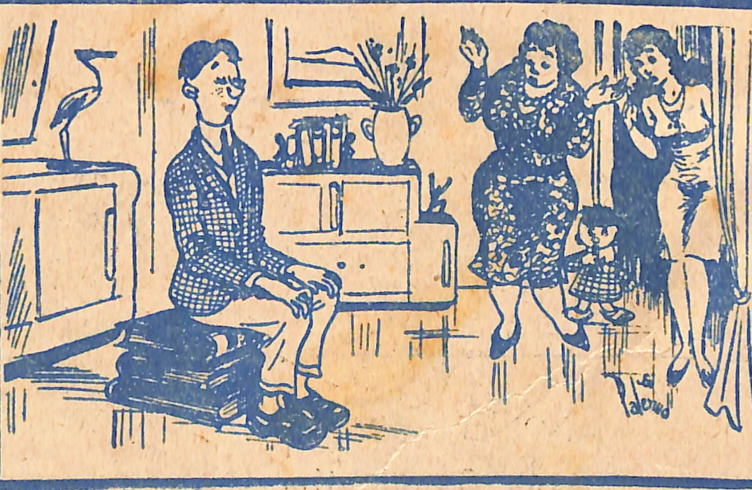

Almanyada topyekûn seferberlik :
Azrail — Vatandaşlar.. Silâh başına !

Alman — Aaa... Hani muhterem Führer toprağımıza hiç bir düşman ayağı basamaz demişti ?..

Hitler — Zannederim, artık beni hiç kimse tanıyamaz !

— Neden kitapların üstüne oturmuş ?..
— Çok okumuş gençmiş kızım !..

Ahrette :
Dünyadaki karısı — Seni kö olası seni !.. Ben yokken meleklerle konuşursun ha ?!..

Bizim Aşkımız

Hasretlerile, üzüntülerile bizim de kendimize mahsus bir aşkımız vardır. Bizim de bir gençliğimiz vardır. Bizim de eski mahallelerimizle, Boğaziçindeki yalılarımızla bir kendi dünyamız vardır. Bütün bu hayatı, Yusuf Ziya ORTAÇ'ın (GÖÇ) isimli romanında doyulmaz bir lezzetle okuyacaksınız.

Umumî Satış merkezi : Akbaba İdarehanesi — Fiatı : 100 kuruş